

Η ΤΡΑΠΕΖΑ της ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η “οικονομική πολιτική” μιας χώρας αποτελείται από δύο βραχίονες:

α) **Τη δημοσιονομική πολιτική:** τα επίπεδα φορολογίας, τη διαχείριση του δημοσίου χρέους, τη νομοθετική παρέμβαση σε οικονομικά ζητήματα από την Κυβέρνηση. Είναι η πολιτική εκείνη, η οποία επηρεάζοντας και χρηματοδοτώντας τα μεγέθη των προϋπολογισμών του δημοσίου τομέα, επιδιώκει σταθεροποίηση του εισοδήματος και του προϊόντος της οικονομίας στο επίπεδο της πλήρους απασχόλησης χωρίς αύξηση των τιμών (πληθωρισμό).

β) **Τη νομισματική πολιτική :** τη ρύθμιση της ποσότητας χρήματος που είναι διαθέσιμη στην οικονομία(ή προσφορά χρήματος). Ο έλεγχος της προσφοράς χρήματος ονομάζεται νομισματική πολιτική. Θεμελιώδης άξονας της οικονομικής πολιτικής ενός κράτους, ο οποίος ασχολείται με τον καθορισμό της ποσότητας του χρήματος στην αγορά, του ύψους των επιτοκίων και της αξίας των συναλλαγματικών ισοτιμιών. **Έχει αποφασιστικό ρόλο για τον έλεγχο της συνολικής ζήτησης στην αγορά και για το λόγο αυτό θεωρείται ως κυριότερο μέσο αντιμετώπισης του πληθωρισμού.** Η σημασία της για τον έλεγχο της διαθεσιμότητας και του κόστους του χρήματος στην αγορά άρχισε να τονίζεται από τη δεκαετία του '70, με τη σταδιακή υποβάθμιση της σημασίας της δημοσιονομικής πολιτικής η οποία έως τότε είχε πρωτεύοντα ρόλο στην οικονομική πολιτική των κυβερνήσεων(επικράτηση νεοφιλελευθερισμού).

Αυτό που αντιλαμβανόμαστε να συμβαίνει σήμερα, είναι ότι, οι κεντρικές τράπεζες εκτός από την παραχωρημένη από τα κράτη, νομισματική πολιτική που ασκούν, επιχειρούν να αναλάβουν και τη διαχείριση της δημοσιονομικής πολιτικής της κάθε χώρας ή της ευρωζώνης συνολικότερα.

Η Ιστορία της Τράπεζας της Ελλάδος Σύμφωνα με αυτά που αναφέρονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση της ΤτΕ :

Η Τράπεζα της Ελλάδος είναι η κεντρική εκδοτική τράπεζα της χώρας. [Ιδρύθηκε](#) το 1927, βάσει ενός Παραρτήματος του Πρωτοκόλλου της Γενεύης της 15ης Σεπτεμβρίου, λίγα χρόνια μετά τον [Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο](#) και τη Μικρασιατική Καταστροφή, και άρχισε να λειτουργεί τον Μάιο του 1928. Στα 80 χρόνια της ιστορίας της γνώρισε [16 Διοικητές](#), σε τρεις εκ των οποίων έχει απονεμηθεί ο τίτλος του [Επίτιμου Διοικητή](#), και [27 Υποδιοικητές](#).

Οι [εργασίες](#) της ξεκίνησαν στις 14 Μαΐου 1928, με πρώτο Διοικητή τον Αλέξανδρο Διομήδη, οπότε καθορίστηκε και το [έμβλημά](#) της. Οι επέτειοι των [25 ετών](#), με Διοικητή τον Γεώργιο Μαντζαβίνο, και των [50 ετών](#), με Διοικητή τον Ξενοφώντα Ζολώτα, εορτάστηκαν με λαμπρές τελετές. Η επέτειος των [75 ετών](#) βρίσκει την Τράπεζα μέλος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών, με Διοικητή τον Νικόλαο Χ. Γκαργκάνα.

Η Τράπεζα στεγάζεται σε ιδιόκτητο [κτήριο](#) επί της οδού Ελευθερίου Βενιζέλου (Πανεπιστημίου) 21, απέναντι από τα τρία ιστορικά κτήρια της Ακαδημίας, του Πανεπιστημίου και της Βιβλιοθήκης, στο κέντρο της πρωτεύουσας. Δεδομένου ότι κανένα από τα προσχέδια που υποβλήθηκαν στον σχετικό διαγωνισμό που προκηρύχθηκε το 1929 δεν βραβεύθηκε, η Τράπεζα ανέθεσε στους Κ. Παπαδάκη και Ν. Ζουμπουλίδη να προτείνουν νέα προσχέδια τα οποία και εγκρίθηκαν το 1932. Η [θεμελίωση](#) του κτηρίου έγινε το 1933 και τα [εγκαίνιά](#) του το 1938, με Διοικητή και στις δύο περιπτώσεις τον Εμμανουήλ Τσουδερό. Τη χρονιά εκείνη εκδόθηκε και σχετικό λεύκωμα με φωτογραφίες του νέου κτηρίου. Η ανάγκη μεταστέγασης ορισμένων Διευθύνσεων και υπηρεσιών της Τράπεζας επέβαλε τη χρήση (2004) και [δεύτερου κτηρίου](#) στην οδό Αμερικής 3.

“Η Τράπεζα της Ελλάδος άρχισε να λειτουργεί τον Μάιο του 1928. Έχει συσταθεί με τη μορφή ανωνύμου εταιρίας.

Από τον Ιανουάριο 2001 η Τράπεζα της Ελλάδος αποτελεί αναπόσπαστο μέλος του Ευρωσυστήματος, που απαρτίζεται από την [Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα](#) (ΕΚΤ) και τις εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) που ανήκουν στη ζώνη του ευρώ. Έκτοτε η Τράπεζα της Ελλάδος συμβάλλει με τη δράση της στην επίτευξη των στόχων και την εκτέλεση των καθηκόντων του Ευρωσυστήματος, το οποίο χαράσσει και εφαρμόζει τη νομισματική πολιτική στη ζώνη του ευρώ.

Η Τράπεζα της Ελλάδος είναι αρμόδια για την εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος στην Ελλάδα και τη διαφύλαξη της σταθερότητας του ελληνικού χρηματοπιστωτικού συστήματος. Ως πρωταρχικός σκοπός ορίζεται από το Καταστατικό της η διασφάλιση της σταθερότητας του γενικού επιπέδου των τιμών(πληθωρισμός,επιτόκια). Στο βαθμό που δεν επηρεάζεται η επίτευξη του πρωταρχικού της σκοπού, η Τράπεζα στηρίζει τη γενική οικονομική πολιτική της κυβέρνησης. Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, έχει κατοχυρωθεί η θεσμική, προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία της, αλλά και η άσκηση δημοκρατικού ελέγχου εκ μέρους της Βουλής.”

“Η πρόταση για τη δημιουργία της κεντρικής τράπεζας έγινε από την Κοινωνία των Εθνών προκειμένου να στηριχθούν οι προσπάθειες της ελληνικής κυβέρνησης να αντιμετωπίσει τα σοβαρά οικονομικά και δημοσιονομικά προβλήματα της εποχής. **Μέχρι την ίδρυση της Τράπεζας της Ελλάδος, τις λειτουργίες κεντρικής τράπεζας ασκούσε η μεγαλύτερη εμπορική τράπεζα της χώρας, η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία είχε ιδρυθεί το 1841 και βαθμιαία είχε αποκτήσει μονοπώλιο επί του εκδοτικού προνομίου.** Σύμφωνα με την Κοινωνία των Εθνών, στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος υπήρχε ασυμβίβαστο για την άσκηση δημόσιας εξουσίας, όπως η έκδοση του χαρτονομίσματος, παράλληλα με τη δραστηριότητα εμπορικής τράπεζας.

Στη νέα, κεντρική, τράπεζα μεταβιβάστηκαν από την Εθνική Τράπεζα στοιχεία ενεργητικού (κυρίως χρυσός και ομόλογα του Δημοσίου) και παθητικού (το εκδοθέν χαρτονόμισμα και ιδίως οι καταθέσεις του Δημοσίου).

Το Πρωτόκολλο της Γενεύης καθόρισε, επίσης, το περιεχόμενο της δραχμής σε χρυσό και όρισε ότι η δραχμή θα ακολουθούσε τον Κανόνα Χρυσού-Συναλλάγματος. Σύμφωνα

μάλιστα με το Άρθρο 4 του αρχικού Καταστατικού της Τράπεζας της Ελλάδος "κύριον καθήκον της Τραπέζης είναι η εξασφάλισις της σταθερότητος της εις χρυσόν αξίας των γραμματίων αυτής. Προς τον σκοπόν τούτον θα ρυθμίζη, εντός των ορίων του Καταστατικού αυτής, την κυκλοφορίαν και την πίστιν εν Ελλάδι".

B. ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Οπως αναδεικνύεται από το [Καταστατικό](#) της Τραπέζης Ελλάδος :

- Η νομική μορφή της Τράπεζας είναι Ανώνυμη Εταιρεία με έδρα την Αθήνα **και διέπεται από το Καταστατικό της.**
- Σε αντίθεση με το παραπάνω, οι νομοθετικές διατάξεις, που ισχύουν για τις Ανώνυμες Εταιρείες ([ν.2190/1920](#)) γενικότερα, αλλά και ειδικότερα για τις Τράπεζες, **δεν έχουν εφαρμογή και ισχύ** για την Τράπεζα Ελλάδος **εφόσον αντιβαίνουν στο Καταστατικό της.**

Εχουμε δηλαδή μια ανώνυμη εταιρεία, που αυτοπροσδιορίζεται ως επιχείρηση, στην οποία δεν ισχύουν οι νόμοι της χώρας, που δεν αναφέρονται στο Καταστατικό της. Μια καθόλα ιδιωτική πολυμετοχική επιχείρηση. εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, που διανέμει κέρδη στους μετόχους της, με το συγκριτικό κερδοφόρο και μοναδικό πλεονέκτημα, να έχει [κερδοφόρα αποτελέσματα](#) από την [ίδρυσή της\(1927\)](#) μέχρι και σήμερα και **με καθορισμένο ποσοστό μερίσματος (12%)** επί των ετήσιων κερδών, προς τους μετόχους (άρθρο 71).

- Η "Τράπεζα της Ελλάδος" **δεν καταβάλλει σαν νομικό πρόσωπο, υπέρ Δημοσίων Εσόδων, κανένα φόρο ή τέλος. Πλήρης φοροαπαλλαγή λοιπόν, σε μια κερδοσκοπικού χαρακτήρα ανώνυμη ιδιωτική εταιρεία.**
- Ο περίοπτος αυτός οργανισμός (ή Ανεξάρτητη Αρχή εντός εισαγωγικών) **με την αμφίεση του κρατικού φορέα,** τόσα χρόνια από την ίδρυσή της αναφέρει στο άρθρο 8 του καταστατικού του : "***Το Δημόσιον και αι Δημόσιαι Επιχειρήσεις δεν δύνανται να κατέχωσιν αμέσως ή εμμέσως μετοχάς της Τραπέζης κατά ποσόν υπερβαίνον εν συνόλω τα τριανταπέντε εκατοστά του εκδεδομένου ονομαστικού κεφαλαίου.***". Θέλουν να πούν ότι: μέχρι 35% των μετοχών της, μπορεί να κατέχει συνολικά όλο το Δημόσιο. (31/12/2010 - Το δημόσιο κατέχει το 8,93% των μετοχών).

- Το Γενικό Συμβούλιο της Τράπεζας, η Διοίκησή της και όλα τα όργανα της Τράπεζας, δε ζητούν ούτε δέχονται οδηγίες από την Κυβέρνηση, ούτε από τους λοιπούς φορείς πολιτικής εξουσίας ή οργανισμούς.(άρθρο 5Α)
- Το Δημόσιο με ευθύνη του Υπουργού Οικονομικών δύναται να διορίζει Επίτροπο στην Τράπεζα, συμμετέχει στη Γενική Συνέλευση των Μετόχων και στις συνεδριάσεις του Γενικού Συμβουλίου αλλά άνευ ψήφου ! (άρθρο 47).
- Ούτε στο κεντρικό κατάστημα της Τράπεζας ούτε στα υποκαταστήματά της δικαιούται αντιπρόσωπος του Δημοσίου να ερευνά τα λογιστικά της βιβλία αλλά και κάθε είδους πληροφορία με τις συναλλαγές της Τράπεζας, πλην του Επιτρόπου ο οποίος περιορίζεται να αποκαλύπτει οτιδήποτε, λόγω αυστηράς επαγγελματικής εχεμύθειας προς τις υποθέσεις της Τράπεζας. (άρθρο 48).
- Η Γενική Συνέλευση των μετόχων είναι το ανώτατο όργανο της Τράπεζας και εκπροσωπεί το σύνολο των μετόχων. Οι αποφάσεις της υποχρεώνουν τους πάντες και αυτούς τους απόντες ή τους διαφωνούντες με τις αποφάσεις της. Η γενική διαχείριση των υποθέσεων της Τράπεζας ανατίθεται στο Γενικό Συμβούλιον που είναι υπεύθυνο προς τη Γενική Συνέλευση, και αποτελείται από τον Διοικητή, δύο Υποδιοικητών, των λοιπών μελών του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής και έξι Συμβούλων.
- Ο Διοικητής και οι Υποδιοικητές διορίζονται για μια εξαετία, με Προεδρικό Διάταγμα, μετά από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, κατόπιν προτάσεως του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας. **Ουσιαστικά η Τράπεζα (Γενικό Συμβούλιο) αποφασίζει, ποιός θα διορισθεί Διοικητής και Υποδιοικητές, και όχι όπως έχει επικρατήσει ως άποψη, ότι διορίζεται αποκλειστικά από το Δημόσιο.**
- Το Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής είναι αρμόδιο να αποφασίζει, για τη **χάραξη και άσκηση νομισματικής και συναλλαγματικής πολιτικής καθώς επίσης και επί των θεμάτων έκδοσης τραπεζογραμματίων και τη λειτουργία των συστημάτων πληρωμών.** Τα μέλη του Συμβουλίου αποτελούνται από το Διοικητή, τους δύο Υποδιοικητές και άλλα τρία μέλη που διορίζονται με Προεδρικό Διάταγμα, μετά από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, **με τη σύμφωνη γνώμη και πρόταση όμως του ίδιου του Διοικητή.**

Ως κύριες αρμοδιότητες της Τράπεζας της Ελλάδος ακόμα και εντός του Ευρωσυστήματος (του ευρώ) είναι :

- **η άσκηση της νομισματικής πολιτικής** (με βασική αρμοδιότητα τη ρύθμιση των επιτοκίων ή του κόστους χρήματος)
- η διαχείριση των επισήμων συναλλαγματικών αποθεμάτων της χώρας(συνάλλαγμα και χρυσός της Τράπεζας και του Δημοσίου)
- **η έκδοση τραπεζογραμμάτων, τα οποία κυκλοφορούν ως νόμιμο χρήμα.** Αυτό το προνόμιο εκχωρήθηκε από το Δημόσιο(άρθρο 3), προς την Τράπεζα της Ελλάδος με την ίδρυσή της. Τα προηγούμενα χρόνια το προνόμιο αυτό είχε εκχωρηθεί για πρώτη φορά από το Δημόσιο στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος και το οποίο ανεκλήθη απ'αυτήν, με την ίδρυση της Τράπεζας Ελλάδος. Με την αναστολή του προνομίου έκδοσης χρήματος, η Τράπεζα της Ελλάδος διαλύεται ως νομική μορφή και εκκαθαρίζεται από τρεις εμπειρογνώμονες(άρθρο 74).
- **η εποπτεία των πιστωτικών και άλλων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων**
- η προώθηση και επίβλεψη της ομαλής λειτουργίας των συστημάτων πληρωμών και των συστημάτων διακανονισμού χρεογράφων καθώς και η επίβλεψη της λειτουργικής αξιοπιστίας και νομικής ασφάλειας των μέσων πληρωμής
- **η Τράπεζα της Ελλάδος ενεργεί ως ταμίας και εντολοδόχος του Δημοσίου.**

ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Ήδη από το 1844, έτος στο οποίο υιοθετήθηκε ο «τραπεζικός νόμος του Peel» στη Μ. Βρετανία (19. Ιουλίου), είχε γίνει διεθνώς αποδεκτό το ότι, **η ουσιαστική αιτία πίσω από όλους τους «ανοδικούς και καθοδικούς οικονομικούς κύκλους», ήταν η «τεχνητή» πιστωτική επέκταση** – η αύξηση δηλαδή των πιστώσεων εκ μέρους των τραπεζών, η οποία δεν βασιζόταν στις πραγματικές αποταμιεύσεις των Πολιτών.

Εκείνη την εποχή, στην οποία δεν υπήρχαν ακόμη οι κεντρικές τράπεζες, τα εμπορικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα εξέδιδαν χρήματα, κυρίως χαρτονομίσματα ή λογιστικές «υποσχετικές», σε ποσότητες οι οποίες υπερέβαιναν κατά πολύ τα αποθέματα χρυσού που διατηρούσαν στα θησαυροφυλάκια τους. Με στόχο λοιπόν να καταπολεμηθεί αυτή η «διαστρέβλωση», **ο νόμος του Peel υποχρέωσε τις τράπεζες να καλύπτουν κατά 100% τα νομίσματα που εξέδιδαν, μέσω των καταθέσεων τους** (εγγυήσεις) – γεγονός που συμφωνούσε με τις βασικές αρχές του Ρωμαϊκού Δικαίου, σύμφωνα με το οποίο **απαγορευόταν η πλαστογραφία**, η χωρίς αντίκρισμα δηλαδή «έκδοση» χρημάτων.

Εν τούτοις, ο τραπεζικός νόμος του Peel περιορίσθηκε στα «τραπεζογραμμάτια» (μετρητά), χωρίς να λάβει υπ' όψιν του τα λογιστικά χρήματα – τις «υποσχετικές» δηλαδή μελλοντικών πληρωμών (δάνεια, καταθέσεις κλπ), οι οποίες συνέχισαν να μην έχουν πραγματικό αντίκρισμα. **Το αποτέλεσμα του νόμου ήταν δυστυχώς να μεταφέρουν οι τράπεζες το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγών τους, από τα μετρητά στα λογιστικά χρήματα** - για τα οποία η υποχρέωση κάλυψής τους (fractional reserve) ήταν και είναι ελάχιστη.

Έτσι λοιπόν συνεχίσθηκε η «τεχνητή» **πιστωτική επέκταση**, η παραγωγή δηλαδή ακάλυπτων χρημάτων από τις τράπεζες, καθώς επίσης οι «ανοδικοί και καθοδικοί οικονομικοί κύκλοι» - αφού **ο νόμος του Peel απλά «μετέβαλλε» τον τρόπο των συναλλαγών, από τα μετρητά στα λογιστικά χρήματα**. Η αποτυχία του συγκεκριμένου νόμου, ο οποίος θεσπίσθηκε με στόχο την ριζική αντιμετώπιση της τότε οικονομικής κρίσης (1844), χωρίς ποτέ να επιδιωχθεί η διόρθωσή του, είχε σαν αποτέλεσμα να συνεχίζονται έκτοτε οι οικονομικές κρίσεις (φούσκες, υφέσεις, διασώσεις τραπεζών κλπ) στον πλανήτη – γεγονός που συμβαίνει μέχρι σήμερα.

Αργότερα ιδρύθηκαν οι κεντρικές τράπεζες (πρώτη η Fed το 1913), οι οποίες λειτούργησαν ως το τελευταίο καταφύγιο, ως οι «πιστωτές ανάγκης» δηλαδή των εμπορικών τραπεζών (lender of last resort), έχοντας σαν βασικό αντικείμενο τη διάσωση τους - με τη βοήθεια της παροχής ρευστότητας σε περιόδους κρίσεων (**κάτι ανάλογο ουσιαστικά με το ΔΝΤ, όσον αφορά τη «διάσωση» κρατών**).

Περιγραφή του Ευρωσυστήματος(ΕΚΤ) βάσει του Καταστατικού - ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ = Ε.Κ.Τ. + εθνικές κεντρικές τράπεζες=ΕΣΚΤ

Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) αποτελείται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και τις εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Οι δραστηριότητες του ΕΣΚΤ ασκούνται σύμφωνα με τη **Συνθήκη ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και το [Καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας](#) ("Καταστατικό του ΕΣΚΤ")**. Το ΕΣΚΤ διοικείται από τα όργανα λήψεως αποφάσεων της ΕΚΤ. Ειδικότερα, **το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ είναι αρμόδιο για τη χάραξη της νομισματικής πολιτικής, ενώ η Εκτελεστική Επιτροπή είναι εξουσιοδοτημένη να εφαρμόζει τη νομισματική πολιτική σύμφωνα με τις αποφάσεις και τις κατευθυντήριες γραμμές του Διοικητικού Συμβουλίου**. Στο βαθμό που κρίνεται εφικτό και σκόπιμο και προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική λειτουργία, η ΕΚΤ προσφεύγει στις εθνικές κεντρικές τράπεζες για την εκτέλεση των πράξεων που εντάσσονται στα καθήκοντα του Ευρωσυστήματος. Οι εθνικές κεντρικές τράπεζες μπορούν, εφόσον είναι αναγκαίο για την εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής, να κοινοποιήσουν στα μέλη του Ευρωσυστήματος μεμονωμένες πληροφορίες όπως λειτουργικά στοιχεία σχετικά με αντισυμβαλλομένους που συμμετέχουν στις πράξεις του Ευρωσυστήματος (Για τις πληροφορίες αυτές ισχύει η υποχρέωση τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου σύμφωνα με το άρθρο 38 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ). Οι πράξεις νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος εκτελούνται υπό ομοιόμορφους όρους σε όλα τα κράτη-μέλη.

Σύμφωνα με το άρθρο 130 της [Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης](#), κατά την άσκηση των εξουσιών και την εκτέλεση των καθηκόντων και υποχρεώσεων

που απορρέουν από τις Συνθήκες και το παρόν καταστατικό, **ούτε η ΕΚΤ ούτε οι εθνικές κεντρικές τράπεζες, ούτε κανένα μέλος των οργάνων λήψεως αποφάσεων των εν λόγω οργανισμών, ζητά ή δέχεται υποδείξεις από θεσμικά και λοιπά όργανα ή οργανισμούς της Ένωσης, από οποιαδήποτε κυβέρνηση κράτους μέλους ή από οποιονδήποτε άλλο οργανισμό.** Τα θεσμικά και λοιπά όργανα ή οργανισμοί της Ένωσης, καθώς και οι κυβερνήσεις των κρατών μελών αναλαμβάνουν την υποχρέωση να τηρούν την αρχή αυτή και να μην επιδιώκουν να επηρεάζουν τα μέλη των οργάνων λήψεως αποφάσεων της ΕΚΤ και των εθνικών κεντρικών τραπεζών κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Η ΕΚΤ, η οποία, σύμφωνα με το άρθρο 282, παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της

Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχει νομική προσωπικότητα, **έχει σε κάθε κράτος μέλος την ευρύτερη νομική ικανότητα που αναγνωρίζεται σε νομικά πρόσωπα από το δίκαιο του κράτους μέλους.** Η ΕΚΤ μπορεί ιδίως να αποκτά ή να διαθέτει κινητή ή ακίνητη περιουσία και να είναι διάδικος.

Οι εργασίες των συνεδριάσεων είναι μυστικές. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει να δημοσιεύσει το αποτέλεσμα των συσκέψεών του.

Σύμφωνα με το άρθρο 128, παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Διοικητικό Συμβούλιο έχει το αποκλειστικό δικαίωμα να επιτρέπει την έκδοση τραπεζογραμματίων σε ευρώ μέσα στην Ένωση. Η ΕΚΤ και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες μπορούν να εκδίδουν τέτοια τραπεζογραμμάτια. Τα τραπεζογραμμάτια που εκδίδονται από την ΕΚΤ και τις εθνικές κεντρικές τράπεζες είναι τα μόνα τραπεζογραμμάτια που θα αποτελούν νόμιμο χρήμα μέσα στην Ένωση.

Το Διοικητικό Συμβούλιο

Σύμφωνα με το άρθρο 112 παράγραφος 1 της παρούσας Συνθήκης, το Διοικητικό Συμβούλιο απαρτίζεται από **τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής και τους διοικητές των εθνικών κεντρικών τραπεζών.**

Η Εκτελεστική Επιτροπή

Σύμφωνα με το άρθρο 112 παράγραφος 2 στοιχείο α) της παρούσας Συνθήκης, η Εκτελεστική Επιτροπή απαρτίζεται από τον πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο και τέσσερα άλλα μέλη.

Σύμφωνα με το άρθρο 112 παράγραφος 2 στοιχείο β) της παρούσας Συνθήκης, **ο πρόεδρος, ο αντιπρόεδρος και τα λοιπά μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής διορίζονται** με κοινή συμφωνία των κυβερνήσεων των κρατών μελών σε επίπεδο αρχηγών κρατών ή κυβερνήσεων, **κατά σύσταση του Συμβουλίου(Διοικητικού)** το οποίο προηγουμένως διαβουλεύεται με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Διοικητικό Συμβούλιο, μεταξύ προσώπων αναγνωρισμένου κύρους και επαγγελματικής εμπειρίας σε νομισματικά ή τραπεζικά θέματα

Διακρίνουμε λοιπόν πλήρη ταύτιση περιεχομένου, στο Καταστατικό της ΤτΕ και της ΕΚΤ, στις αρμοδιότητες και στο σκοπό τους.

Το βασικό καθήκον της ΕΚΤ ως πυρήνα του Ευρωσυστήματος είναι η άσκηση νομισματικής πολιτικής στη ζώνη του ευρώ με σκοπό τη διατήρηση της σταθερότητας των τιμών. Καθορίζοντας τα βραχυπρόθεσμα επιτόκια, η νομισματική πολιτική επηρεάζει την οικονομία και, τελικά, το επίπεδο των τιμών.

Τα βασικά καθήκοντα του ΕΣΚΤ είναι:

- **να χαράζει και να εφαρμόζει τη νομισματική πολιτική της Ένωσης,**
- **να διενεργεί πράξεις συναλλάγματος,**
- **να κατέχει και να διαχειρίζεται τα επίσημα συναλλαγματικά διαθέσιμα των κρατών μελών,**
- **να προωθεί την ομαλή λειτουργία των συστημάτων πληρωμών.**

Το ΕΣΚΤ συμβάλλει στην εκ μέρους των αρμόδιων αρχών ομαλή άσκηση πολιτικών που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Σταθερότητα των τιμών - Ο στόχος του Ευρωσυστήματος

Ο πρωταρχικός στόχος του Ευρωσυστήματος είναι η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών. Αυτή είναι η βασική διάταξη στο κεφάλαιο της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης το οποίο αφορά τη νομισματική πολιτική.

Σταθερότητα των τιμών - ορισμός

Αν και η Συνθήκη του Μάαστριχτ όριζε ρητώς ως πρωταρχικό στόχο της ΕΚΤ τη διατήρηση της σταθερότητας των τιμών, δεν προσδιόριζε τι σημαίνει στην ουσία "σταθερότητα των τιμών". Για αυτό τον λόγο, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ ανακοίνωσε τον Οκτώβριο του 1998 έναν ποσοτικό ορισμό της σταθερότητας των τιμών: **"ετήσια αύξηση του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ) για τη ζώνη του ευρώ με ρυθμό χαμηλότερο του 2%"**. Το Συμβούλιο προσδιόρισε επίσης ότι η σταθερότητα των τιμών "πρέπει να διατηρείται μεσοπρόθεσμα". Πράγματι, στόχος του Διοικητικού Συμβουλίου είναι να διατηρεί τον ρυθμό πληθωρισμού σε επίπεδο χαμηλότερο, αλλά πλησίον του 2% μεσοπρόθεσμα. Με την υιοθέτηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Συνθήκη της Λισσαβώνας, 2009) η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών γίνεται στόχος της Ένωσης.

Τα οφέλη(;) της σταθερότητας των τιμών

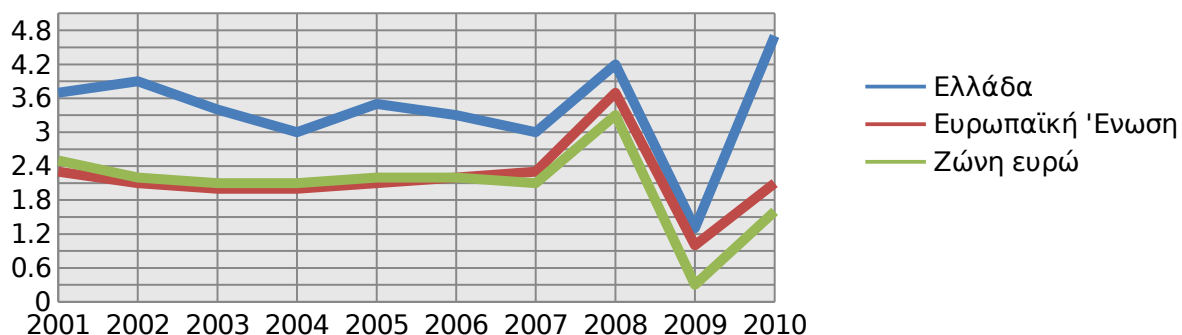
Ο στόχος της σταθερότητας των τιμών αφορά το γενικό επίπεδο των τιμών της οικονομίας και συνεπάγεται την αποφυγή παρατεταμένου πληθωρισμού και αποπληθωρισμού. Η σταθερότητα των τιμών συμβάλλει με πολλούς τρόπους στην επίτευξη υψηλού επιπέδου οικονομικής δραστηριότητας και απασχόλησης.

Μετά την είσοδό της στην Ευρωζώνη, η Ελλάδα καταγράφει έναν ρυθμό πληθωρισμού ο οποίος υπερβαίνει συστηματικά πάνω από 60% επί του μέσου όρου των υπόλοιπων κρατών-μελών.

Αυτό πρέπει μερικώς να αποδοθεί στο συνδυασμό χαμηλών επιτοκίων, την άρση των πιστωτικών περιορισμών και τις αυξήσεις στην τραπεζική ρευστότητα που προέκυψαν ως αποτέλεσμα της μείωσης του ποσοστού των υποχρεωτικών διαθεσίμων από το 12% στο 2% που ήταν η νόρμα της Ευρωζώνης. **Αυτή η πιστωτική επέκταση τόνωσε τη συνολική ζήτηση της οικονομίας και τροφοδότησε τις πληθωριστικές πιέσεις. Το πρόβλημα όμως είναι ότι εντός μίας νομισματικής ένωσης, όπου οι υποτιμήσεις έναντι των υπόλοιπων εταίρων δεν είναι εφικτές, οι διαφορές πληθωρισμού**

συσσωρεύονται και μεταφράζονται σε πραγματική ανατίμηση του νομίσματος, πλήττοντας έτσι την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας.

Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (Ελλάδα και ΕΕ) τιμές : σε μέσους όρους έτους (%)

ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΜΕΝΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ (ΕΛΛΑΔΑ & ΕΕ)-σε μέσους όρους έτους(%)										
Χώρα	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Βέλγιο	2.4	1.6	1.5	1.9	2.5	2.3	1.8	4.5	0	2.3
Δανία	2.3	2.4	2	0.9	1.7	1.9	1.7	3.6	1.1	2.2
Γερμανία	2.4	1.3	1	1.8	1.9	1.8	2.3	2.8	0.2	1.2
Ελλάδα	3.7	3.9	3.4	3	3.5	3.3	3	4.2	1.3	4.7
Ισπανία	2.8	3.6	3.1	3.1	3.4	3.6	2.8	4.1	-0.3	1.8
Γαλλία	1.8	1.9	2.2	2.3	1.9	1.9	1.6	3.2	0.1	1.7
Ιρλανδία	4	4.7	4	2.3	2.2	2.7	2.9	3.1	-1.7	-1.6
Ιταλία	2.3	2.6	2.8	2.3	2.2	2.2	2	3.5	0.8	1.6
Λουξεμβούργο	2.4	2.1	2.5	3.2	3.8	3	2.7	4.1	0	2.8
Ολλανδία	5.1	3.9	2.2	1.4	1.5	1.7	1.6	2.2	1	0.9
Αυστρία	2.3	1.7	1.3	2	2.1	1.7	2.2	3.2	0.4	1.7
Πορτογαλία	4.4	3.7	3.3	2.5	2.1	3	2.4	2.7	-0.9	1.4
Φινλανδία	2.7	2	1.3	0.1	0.8	1.3	1.6	3.9	1.9	1.7
Σουηδία	2.7	2	2.3	1	0.8	1.5	1.7	3.3	1.6	1.9
Ηνωμένο Βασίλειο	1.2	1.3	1.4	1.3	2.1	2.3	2.3	3.6	2.2	3.3
Ευρωπαϊκή Ένωση	2.3	2.1	2	2	2.1	2.2	2.3	3.7	1	2.1
Ζώνη ευρώ	2.5	2.2	2.1	2.1	2.2	2.2	2.1	3.3	0.3	1.6